

Тимофєєв Антон Олександрович
курсант 1-го курсу магістратури ІШЮК
для СБ України НЮУ ім. Ярослава
Мудрого

ОСОБЛИВОСТІ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗЛОЧИНІВ ТЕРОРИСТИЧНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ НА СХОДІ УКРАЇНИ

Конфлікт на сході України вже триває не перший рік, і у зв'язку з цим необхідно чітко розмежовувати злочини, які скоюють на цій території.

На сьогоднішній день більшість злочинних дій, які вчиняються з боку так званих ДНР та ЛНР, починаючи від обстрілів міст і закінчуючи менш тяжкими злочинами, кваліфікуються за ст. 258–3 КК України, а саме створення терористичної групи чи терористичної організації. Проте, така кваліфікація дій може бути помилковою.

Так, у цій статті йдеться про терористичну групу чи терористичну організацію, а враховуючи масштаб, скоріш за все саме організацію. Відповідно до ст. 1 ЗУ «Про боротьбу з тероризмом» терористична організація – стійке об'єднання трьох і більше осіб, яке створене з метою здійснення терористичної діяльності, у межах якого здійснено розподіл функцій, встановлено певні правила поведінки, обов'язкові для цих осіб під час підготовки і вчинення терористичних актів. Організація визнається терористичною, якщо хоч один з її структурних підрозділів здійснює терористичну діяльність з відома хоча б одного з керівників (керівних органів) усієї організації. Статтею 24 цього ж закону встановлено, що у разі вчинення організацією терористичного акту, вона має бути визнана судом такою за заявою Генерального прокурора, прокурорів областей, АРК, міст Києва та Севастополя. Проте, більш детальної процедури українським законодавством не передбачено, як і не передбачений суд, до якого має

бути подане звернення. Тому, на сьогоднішній день, так звані ДНР та ЛНР досі не визнані в Україні терористичними організаціями.

У зв'язку з цим, на нашу думку, більш чітко характеризує дії бойовиків на території Донецької та Луганської області ст. 260 КК України, «Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань». Ця стаття повністю охоплює всі дії, які мають місце на території проведення Антитерористичної операції, починаючи від створення таких формувань (ч.1 та 2 ст. 260) і закінчуючи фінансуванням, постачанням зброї та нападом на людей (ч. 3–5 ст. 260). Відповідно до примітки цієї статті, під воєнізованими слід розуміти формування, які мають організаційну структуру військового типу, а саме: єдиноначальність, підпорядкованість та дисципліну, і в яких проводиться військова або стройова чи фізична підготовка, а під збройними формуваннями слід розуміти воєнізовані групи, які незаконно мають на озброєнні придатну для використання вогнепальну, вибухову чи іншу зброю. Угрупування бойовиків, що діють на території Донбасу підходять під обидва поняття, адже в них наявна фізична та військова підготовка та інші ознаки воєнізованого формування, а також в них наявна вогнепальна, вибухова та інша зброя, що відповідає ознакам збройного формування.

Також є суттєві проблеми в підслідності цих злочинів. Так, ст. 258 з примітками відноситься до підслідності Служби безпеки України, що зумовлює дуже велике навантаження на слідчих органів безпеки, зокрема в Донецькій та Луганській областях. На нашу думку, найбільш доцільним було б зробити альтернативну підслідність для злочинів, передбачених ст. ст. 258, 258¹⁻⁵, 260 КК України, з метою підвищення продуктивності розслідування таких злочинів та для активізації всіх слідчих можливостей органів правопорядку нашої держави.

Підводячи підсумок хотілося б сказати, що на сьогоднішній день система розслідування, а також порядок кваліфікації злочинів, які вчиняються на території зони АТО не є досконалим. Найбільш доцільним є перекваліфікація більшості злочинів, які мають найменшу кількість ознак терористичної діяльності, на злочин, передбачений ст. 260 КК України. Таким чином, по-перше, будуть розвантажені слідчі органів безпеки, що призведе до підвищення ефективності розслідування злочинів, а по-друге, це надасть можливість суддям виносити реальні вироків злочинцям, адже на сьогоднішній день багато суддів відмовляється від винесення вироків за ст. 258³, у зв'язку з тим, що так звані ЛНР та ДНР не визнані терористичними організаціями, а тому відсутній і сам факт участі особи в цій організації.

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

ІНСТИТУТ ПІДГОТОВКИ ЮРИДИЧНИХ КАДРІВ
ДЛЯ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

**ДОСУДОВЕ РОЗСЛІДУВАННЯ:
актуальні проблеми та шляхи їх вирішення**

Матеріали постійно діючого науково-практичного семінару
(м. Харків, 21 жовтня 2016 року)

Випуск 8

Харків
«Право»
2016

УДК 343.1
ББК 67.311
Д70

Редакційна колегія:
В. В. Федосєєв (головний редактор),
М. В. Членов (заступник головного редактора),
О. В. Косьмін, Л. М. Леженіна

Редколегія може не поділяти погляди, викладені у збірнику. Автори опублікованих матеріалів несуть відповідальність за їх зміст.

Д70 Досудове розслідування: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення : матеріали постійно діючого наук.-практ. семінару (м. Харків, 21 жовт. 2016 р.) / редкол.: В. В. Федосєєв (голов. ред.), М. В. Членов (заст. голов. ред.) та ін. – Х. : Право, 2016. – Вип. 8. – 222 с.

ISBN 978-966-937-080-8

До збірника увійшли тези доповідей, виступи науковців, практичних працівників та курсантів, присвячені проблемам розслідування злочинів, удосконаленню кримінального процесуального, кримінального та інших галузей законодавства України.

Для співробітників правоохоронних органів, науковців, викладачів, курсантів і студентів вищих юридичних навчальних закладів.

УДК 343.1
ББК 67.311

Адреса Інституту: м. Харків, вул. Мироносицька, 71,
телефон/факс (057) 700-34-55
E-mail: lpuk.kharkov@gmail.com

ISBN 978-966-937-080-8

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2016
© Інститут підготовки юридичних кадрів для
Служби безпеки України, 2016
© Оформлення. Видавництво «Право», 2016

<i>Савьолов Р. Ю.</i>	ПРОБЛЕМИ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗЛОЧИНІВ, ЩО ВЧИНЮЮТЬСЯ ШЛЯХОМ ПУБЛІЧНИХ ЗАКЛИКІВ ДО НАСИЛЬНИЦЬКОЇ ЗМІНИ ЧИ ПОВАЛЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО ЛАДУ АБО ДО ЗАХОПЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ.....	131
<i>Тимофєєв А. О.</i>	ОСОБЛИВОСТІ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗЛОЧИНІВ ТЕРОРИСТИЧНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ НА СХОДІ УКРАЇНИ.....	134
<i>Титула Д. В., Хрущов Ю. О.</i>	ДО ПИТАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ.....	136
<i>Тищенко С. Ф.</i>	ЩОДО ПИТАНЬ, ЯКІ МОЖУТЬ БУТИ СФОРМУЛЬОВАНІ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ДЕРЖАВНИМИ ЕКСПЕРТАМИ З ПИТАНЬ ТАЄМНИЦЬ.....	138
<i>Юшко В. О.</i>	ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ ПОРЯДОК ЗАСТОСУВАННЯ СЛІДЧИМИ СЬ УКРАЇНИ СПЕЦІАЛЬНИХ ПІДСТАВ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ.....	140
<i>Чорна В. М.</i>	ЗАКОН ПРО КРИМІНАЛЬНІ ПРОСТУПКИ: БУТИ ЧИ НЕ БУТИ?.....	146
3. ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ ТА МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ		
<i>Безукладнікова Ю. С.</i>	НЕЗАКОННИЙ ОБІГ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ, БОЄПРИПАСІВ ТА ВИБУХІВКИ: АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ В СУЧАСНІЙ РОБОТІ СЛІДЧОГО.....	149
<i>Веліканов С. В.</i>	ПРОТИДІЯ КОНТАМІНАЦІЇ ЕЛЕКТРОННИХ СЛІДІВ ПРИ ПРОВЕДЕННІ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ.....	152
<i>Гуменський О. А., Охріменко О. І.</i>	ПРОВЕДЕННЯ ЕКСПЕРТНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ ДЛЯ ВСТАНОВЛЕННЯ ПРИДАТНОСТІ ПРИ ГРУПОВІЙ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ, ЯКІ Є РЕЗУЛЬТАТОМ ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ.....	155
<i>Капля В. С., Ведмідь В. А.</i>	ОСНОВИ ПРОВЕДЕННЯ СУДОВИХ ЕКСПЕРТИЗ З ВИКОРИСТАННЯМ ПОЛІГРАФА.....	157